

BUSINESS મિત્ર Plus

વૈશ્વિક સંઘર્ષો અને મેક્રો-ઇકોનોમિક અનિશ્ચિતતાથી સોના-ચાંદીના ભાવને ટેકો મળતો રહેશે

સો નુ અને ચાંદી લાંબા સમયથી કિંમતી ધાતુઓ તરીકે જાણીતી છે. આ બંને ધાતુઓ મુખ્યત્વે ઘરેણાઓ બનાવવામાં વપરાય છે અને તેમના ઔષધીય સહિત બીજા પણ કેટલાક ઉપયોગો છે. આ ધાતુઓ સેંકડો વર્ષથી માણસખતને આકર્ષતી આવી છે. અને સોનાના એક સાદા તરીકે પણ આ બંને ધાતુઓ, ખાસ કરીને સોનું એક પ્રતિષ્ઠા ધરાવે છે. ખાસ કરીને મુશ્કેલીના સમય માટે સોનાનો સંગ્રહ કરી રાખવો એ માણસની વૃત્તિ રહી છે અને આ સેંકડો વર્ષો સોનાના ભાવનાથી પ્રેરાઈને જ હાલમાં પણ આ ધાતુઓમાં ખરીદી વધી છે. તાજેતરના કોમોડિટી આઉટલુક રિપોર્ટ્સ અનુસાર, યુદ્ધ અને મેક્રો-ઇકોનોમિક અનિશ્ચિતતા સોના અને ચાંદીના ભાવને ટેકો આપવાનું ચાલુ રાખશે તેવી અપેક્ષા છે, પરંતુ ટૂંકા ગાળાની વોલેટિલિટી (ભાવમાં વધ-ઘટ) ઊંચી રહી શકે છે. ટાટા એસેટ મેનેજમેન્ટ વર્લ્ડ ગોલ્ડ કાઉન્સિલ અને માર્ચ 2026 માટેના આઈસીઆઈસીઆઈ (ICICI) ડાયરેક્ટ માસિક કોમોડિટી આઉટલુકના ડેટાને ટાંકીને

સોનાને ટેકો આપતા માળખાગત પરિબલો
વર્લ્ડ ગોલ્ડ કાઉન્સિલે સોનાની માંગ માટેના મુખ્ય માળખાગત પરિબલો પર પ્રકાશ પાડ્યો છે:

તાજેતરના કોમોડિટી આઉટલુક રિપોર્ટ્સ અનુસાર, યુદ્ધ અને મેક્રો-ઇકોનોમિક અનિશ્ચિતતા સોના અને ચાંદીના ભાવને ટેકો આપવાનું ચાલુ રાખશે તેવી અપેક્ષા છે, પરંતુ ટૂંકા ગાળાની વોલેટિલિટી ઊંચી રહી શકે છે

પ્રથમ, વિશ્વભરની સેન્ટ્રલ બેંકોએ છેલ્લા દાયકામાં તેમની સોનાની ખરીદી લગભગ બંધ કરી છે અને અન્ય અનામતોમાં વિવિધતા લાવી રહી છે. બીજું, વધતી જતી રાજકોષીય ખાધ અને ચાલુ ડી-ડોલરારાજીયના વલણો નાણાકીય હેજ તરીકે સોનાના આકર્ષણમાં વધારો કરી રહ્યા છે. ત્રીજું, ધાતુનો મર્યાદિત નવો પુરવઠો લાંબા ગાળે ભાવને ટેકો આપવાનું ચાલુ રાખે છે. સંશોધનમાં એ પણ નોંધવું આવ્યું છે કે ભારતમાં ગોલ્ડ એક્સચેન્જ ટ્રેડેડ ફંડ્સ (ETFs) માં રોકાણકારોનો રસ સતત જળવાઈ રહ્યો છે.

ચાંદીની ઔદ્યોગિક માંગ
ચાંદીનું આઉટલુક પણ એટલા જ મજબૂત પરિબલો દ્વારા સમર્થિત છે. ICICI ડાયરેક્ટના અહેવાલ

ગલ્ફવોર વફરતા ઓઇલ, ખાતર, ફિડસ્ટોકમાં સ્ફોટક તેજ : શેરબજાર-રૂપિયો તૂટ્યા

અ મેક્સિકો-ઇરાનના અણતંત્ર અને ઇરાન વચ્ચેનું યુદ્ધ ધીમે ધીમે બહુપક્ષિય સંઘર્ષમાં પલટાઈ કુડ ઓઇલ, ગેસ, નેપ્થા, પ્લાસ્ટિક, પીવીસી, ખાતર, ખાદ્યતેલો, મિથાનોલ, ડિઝલ જેવી સંખ્યાબંધ કોમોડિટીમાં આગ્રહરતી તેજ થઈ છે અને એની સીધી અસર શેરબજાર તેમજ રૂપિયામાં કડાકા રૂપે જોવાઈ છે. ભારત કુડ, નેચરલ ગેસ, ખાતર, મિથાનોલ, પીવીસી જેવા ફિડસ્ટોક અને એનર્જી-કુડ-ઔદ્યોગિક ઇકોનોમી માટે ફક્ત વ્યૂહાત્મક રીતે મહત્વની કોમોડિટી પર ગલ્ફ અને હોરમુઝ શિપિંગ રુટ પર નોંધપાત્ર આધાર રાખતુ હોવાથી ઇરાન સંકટ ભારત માટે ચિંતાનો વિષય છે. શેરબજારમાં ઘણીકુટ વેચવાલી છે. રૂપિયો 92.48ની વિક્રમી નીચી સપાટીએ પહોંચી ગયો છે. બેન્ક કુડના ભાવ ત્રણ માસમાં 70 ડોલરથી ઊછળી 120 ડોલર થઈ હવે 103 ડોલર આસપાસ પહોંચ્યા છે. આ વખતે છેલ્લા શનિવારે યુદ્ધ 15મા દિવસમાં પ્રવેશી ચૂક્યું છે. ઇરાને તેલ પરિવહન અને જહાજ પરિવહન, મહત્વના જળમાર્ગો, રિફાઇનરીઓ, ગેસ સ્ટોરેજ જેવી કેસીલીટી પર હુમલા કરતા મધ્યપૂર્વમાં તનાવ વધ્યો છે. અમેરિકાએ ઇરાનની મહત્વની ઓઇલ લોડિંગ કેસીલીટી ખર્ગ ટાપુ જસ કરવા સૈન્ય તહેનાત કર્યું છે. ઇરાને આ મામલે આસરી વેતવાણી આપી છે. હાલમાં હોરમુઝમાં ટેન્કરોની મોટી લાઇન લાગી છે વિશ્વનું 20 ટકા કુડ અન ભારત આવતુ 35-40 ટકા કુડ તેમજ નેપ્થા, મિથાનોલ જેવા મહત્વના રસાયણ હોરમુઝ થી આવે છે. સાથેસાથ ઇરાનના પ્રોક્સી સહયોગી હુથી બનાવોએ હોરમુઝ જેવો જ મહત્વનો ડેડ સી પાસે આવેલો કોરિડોર બાબ અલ મદેઇન પણ હુમલા કરીને ખોરવવાની સીધકી આપી છે. આ કોરિડોર નજીક ઇસ્લામી-ઇથિયોપીયા વચ્ચે જંગ છેડાય તો ડેડસી-સુદાન નજીકનો આ મહત્વનો કોરિડોર પરિવહન માટે મોટો પડકાર બની શકે એમ છે. પશ્ચિમી દેશોએ તેલની તેજ સોકવા 40 કરોડ બેરલ ઓઇલ

રિઝર્વમાંથી છુટું કરવાનું કહેતા બેન્ક એક તબક્કે 80 ડોલર નીચે ગયા વીસી ફરી 103 થઈ ગયું છે. એકાદ વીકમાં યુદ્ધવિરામ કે સમજૂતી ન થાય અને નવા મોરચાઓ ખૂલે તો કુડ 120-150 ડોલર સુધી જાય તો એનર્જી-ખાતર-કુડ કટોકટીનો ત્રેવડો ખતરો સર્જાય.

બજારોની વાત કરીએ તો કુડ અને પીવીસી- નેપ્થા, ઘથીલીન ગ્લાયકોલ જેવા ફિડસ્ટોકમાં આગ્રહરતી તેજથી સિરામીક, પ્લાસ્ટિક, ખાણીપીણી, સહીત અનેક ઉદ્યોગોને ગેસ શોર્ટેજને કારણે મોટો ફટકો પડ્યો છે.

અમેરિકાએ ભારતને રશિયા પાસેથી કુડ ખરીદવા એક માસ માટે મંજૂરી આપી છે, રશિયા પાસેથી ત્રણ કરોડ બેરલ કુડ ખરીદવાના સમાચાર મળે છે. ગલ્ફ ક્રાઇસીસને કારણે શેરબજારમાં ઘણીકુટ વેચવાલી આવી છે. માર્કેટ કેપ અંદાજે 500 કરોડ ઘટી ગયું છે. રૂપિયો 92.48 થઈ ગયો છે. ડોલર ઇન્ડેક્સ ઊછળ્યો છે અને ઇર્પિંગ એશિયાઇ કરન્સી તેમજ યુરોપિયન કરન્સીઓ પણ કડડબૂસ થઈ

લોકડાઉન કે 2022 યુદ્ધ વોર જેવું સપ્લાય ડિસરખાન આવાના અંદાજ છે. ખાદ્યતેલો, કેટલાક ફિડ, તેલીબીયામાં ટૂંકા ગાળામાં 15-25 ટકા તેજ થઈ છે. આ વરસે અલ નીનોની આગાહી છે, ગરમીને કારણે પાછોતરા વાવેતરના ઘઉંના કોલ જેવા કારણો પણ કામચલાઉ મંદી-કુડની અફડાતફડી, માર્જિન કોલ જેવા કારણો પણ કામચલાઉ મંદીકારક ગણાય. સોનું હાલ 4800-5300 ડોલર, લોકલ સોનું 155000-163000ની ટેન્ડરમાં, ચાંદી 2.50-2.90 અને લંડન ચાંદી 75-95 ડોલરની ટેન્ડરમાં અથડાય છે. મેટલમાં ઊછળે વેચવાલી છે. કોમોડિટીની તેજ, ઔદ્યોગિક મંદીને કારણે સ્ટેગફ્લેશન-મંદીવચ્ચે કુગાવાનો ખતરો છે. દુબઈ રીઅલ એસ્ટેટ અને એનર્જી ક્રાઇસીસ, અમેરિકામાં પ્રાઇવેટ ક્રેડિટ-બોન્ડ, એસાઇ શેરોમાં ગાબડા પણ વોચ કરવા જેવી વાત છે.

હાલમાં પરિસ્થિતિ પ્રવાહી હોવાથી ઓવરલિકિંગ ટાળીએ, અનુભવીઓ કહે કે કે બે વાતની ચિંતા ન કરવી. જે હાથમાં હોય એની, અને જે હાથમાં ન હોય એની. (કેમ કે જે હાથમાં નથી, જેના પર કાબુ નથી એની ચિંતા કરવાથી ફાયદો શું?

ખાતર કટોકટી- અલ નીનો- શિપિંગ ડિસરખાનથી મોંઘવારી વધવાની ભીતિ- જમાખોરી રોકવા સરકાર હસ્તકમાં

માસમાં 6500થી વધી 10500 થઈ 9800 બંધ હતા. પીવીસી, પ્લાસ્ટિક જેવા ઘણી આયાતી આઇટેમમાં વિદેશી સપ્લાયરો ફોર્સ મેજર કહીને શિપમેન્ટમાં ડિફોલ્ટ થયા છે. એઝીકોમોડિટીઝની વાત કરવી જરૂરી છે કેમ કે વૈશ્વિક પરિવહન-ખાતરની કટોકટી સપ્લાય ચેઇન ડિસરખાનમાં પલટાય તો 2020નું

વધ્યા છે. ભારતમાં પરિફ સિંગન આડે બે-ત્રણ મહીના બાકી છે એ ખેતા પોટાશ, યુરિયા, એમોનિયા, નાઇટ્રોજન ખાતરમાં સપ્લાય સાઇડ સિક્કોરીટી જરૂરી હોવાવલ છે. ખાતરો માટે નેપ્થા, કોલની સુગમતા હોય તો ખાતર ઉત્પાદનમાં વિક્ષોભ ઘટે. ઘઉં-ચણામાં પૂરવઠો પૂરતો છે.

યુદ્ધના માહોલમાં શેરબજાર ઘણું ગગડ્યું હોવા છતાં ભારતીય શેરબજાર હજી એશિયામાં બીજા ક્રમનું મોંઘુ બજાર

પ શ્ચિમ એશિયાના સંકટને કારણે શેરબજારમાં આવેલા ઘટાડાએ ભારતના વેલ્યુએશનને તેની ટોચ પરથી નીચે આણ્યું છે, તેમ છતાં એશિયન દેશોમાં ભારતીય શેરબજાર હજુ પણ બીજા ક્રમનું સૌથી મોંઘુ બજાર છે. ભારતીય શેરબજાર ઓવર વેલ્યુએશન ધરાવે છે તેવી ફરિયાદો વચ્ચે હાલ સારી વાત એ છે કે વેલ્યુએશનમાં ઘટાડો થઈ રહ્યો છે. બૂમબર્ગના ડેટા અનુસાર, ભારતના 50 શેરોના ઇન્ડેક્સ (નિકેટી 50)નું છેલ્લા 12 મહિનાનું ટ્રેલિંગ પ્રાઇસ-ટુ-અર્નિંગ્સ (P/E) લગભગ 21.77x છે, જે તેના 5 વર્ષના સરેરાશ 23.7x અને 10 વર્ષના સરેરાશ 23.3x કરતા ઓછું છે. બો કે, એશિયામાં માત્ર તાઈવાનનું વેલ્યુએશન 24.6x સાથે ભારત કરતા વધારે છે. ભારતનું P/E હજુ પણ ઇન્ડોનેશિયા, દક્ષિણ કોરિયા અને ચીન (18.3x થી 19.7x) કરતા ઊંચું છે. ભારતનું ફોરવર્ડ P/E પણ 18.19x છે, જે તેના 5 વર્ષના સરેરાશ 19.8x અને 10 વર્ષના સરેરાશ

ઘટાડા કરતા વધુ તીવ્ર છે. બો કે, અન્ય કેટલાક બજારો એવા પણ છે જેમના પ્રદર્શનમાં ભારત કરતા પણ વધુ મોટો ઘટાડો જોવા મળ્યો છે. જાપાન, દક્ષિણ કોરિયા અને ઇન્ડોનેશિયાના મુખ્ય સૂચકાંકો આ સમયગાળા દરમિયાન 9-13% સુધી ગગડ્યા છે. વૈશ્વિક સ્તરે ભારતીય શેરબજાર લાંબા સમયથી મોંઘું રહ્યું છે, પરંતુ દેશની આંતરિક આર્થિક વૃદ્ધિને ઘ્યાનમાં લેતા ઘણા નિષ્ણાતો તેને હજુ પણ 'વાજબી' માને છે. કેપિટલ માઇન્ડ મ્યુચ્યુઅલ ફંડના સીઈઓ ટીપક શિનોયા માને છે કે ભારતીય બજારનું વેલ્યુએશન તેજ

ટ્રમ્પના નવા ફતવાથી ટ્રેડ ડીલ ફરી એકવાર ઘોંચમાં પડશે!!!

લા બા સમયથી ટેરિફ વોર ચાલી રહ્યું હતું, જે 2026ની શરૂઆતમાં વાટાઘાટોથી શાંત પડ્યું હતું અને અમેરિકા દ્વારા એક વચગાળાનું માળખું ફેશ્વઆરી 2026માં જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, આ માળખું અંતિમ સ્વરૂપમાં આવે તે અંગે બંને દેશો વચ્ચે વાટાઘાટો ચાલી રહી હતી, તે દરમિયાન જ્યો પોલીટીકલ ટેન્શન શરૂ થઈ જવા પામ્યું છે. આ દરમિયાન ટ્રમ્પે તપાસની જાહેરાત કરી હોવાથી આ કોંક્રેટ ફરીથી ગૂંચવાઈ જવા પામ્યું છે. પરંતુ હજુ સુધી આ તપાસ સુધી વચગાળાનું માળખું ચાલુ રહેશે કે કેમ તે અંગે પ્રશ્નાર્થ છે.

બીજી તરફ, અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાન પર યુદ્ધ કરી દીધું છે, તેથી વૈશ્વિક કુડની સમસ્યા સર્જાવવાની સંભાવના છે, હોર્મુઝ સામુદ્રિય બંધ હોવાથી ખાડી દેશોમાંથી કુડની આયાત લગભગ બંધ થઈ ગઈ છે અને કુડના ભાવો ભારતે અમેરિકાને થતી આયાત પર ઓછા ટેરિફ ચૂકવવા પડશે. વધુમાં, બંને દેશો વચ્ચે અનેક મુદ્દાઓ પર ચર્ચા થઈ હતી. જોકે, સૂત્રો હવે પ્રબળ બનશે.

અહેવાલો બહાર આવ્યા છે કે ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે એક વેપાર કરાર પર હસ્તાક્ષર થવાની લગભગ આરે છે. ફેશ્વઆરીમાં, બંને દેશોના નેતાઓ એક વચગાળાના માળખા પર પણ સંમત થયા હતા. જો કે, કલમ 301 હેઠળ અમેરિકા દ્વારા શરૂ કરાયેલી તપાસ બાદ, એવું માનવામાં આવે છે કે આ વેપાર કરારને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં મહિનાઓ લાગી શકે છે. ઈરાન અને ઈઝરાયેલ વચ્ચે વધતા તણાવ, ડોલરમાં મજબૂતી, તેલના વધતા ભાવ અને રૂપિયામાં ઘટાડો વચ્ચે, વેપાર કરારમાં વિલંબ ભારત માટે સમસ્યા ઊભી કરી શકે દીધું છે, તેથી વૈશ્વિક કુડની સમસ્યા સર્જાવવાની સંભાવના છે, હોર્મુઝ સામુદ્રિય બંધ હોવાથી ખાડી દેશોમાંથી કુડની આયાત લગભગ બંધ થઈ ગઈ છે અને કુડના ભાવો ભારતે અમેરિકાને થતી આયાત પર ઓછા ટેરિફ ચૂકવવા પડશે. વધુમાં, બંને દેશો વચ્ચે અનેક મુદ્દાઓ પર ચર્ચા થઈ હતી. જોકે, સૂત્રો હવે પ્રબળ બનશે.

ટેરિફને રદ કર્યા. ત્યારથી, ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે વેપાર કરાર પર કોઈ વાતચીત થઈ નથી. દરમિયાન, વેપાર કરાર આગળ વધશે નહીં. યુએસ પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે રશિયા પાસેથી તેલ ખરીદવા માટે ભારત પર વધારાનો 25 ટકા ટેરિફ લાદ્યો

પ્રયાસ કરી રહ્યું છે. ભારત અને અમેરિકા વચ્ચેના વેપાર કરાર પર, અમેરિકન અધિકારીઓ કહે છે કે તેમને આશા છે કે ભારત બધા નિયમોનું પાલન કરશે. કરારને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા માટે સાથે મળીને કામ ચાલી રહ્યું છે. દરમિયાન, નવી દિલ્હીમાં યુએસ એમ્બેસેડર સર્જિયો ગોરે એક કોન્ફરન્સમાં જણાવ્યું હતું કે અમને આશા છે કે જે દેશો સાથે અમે કરાર કર્યો છે તેઓ તે કરારોનું સન્માન કરશે. આ ઉપરાંત, તેમણે એમ પણ કહ્યું કે યુએસ રાષ્ટ્રપતિ પાસે ટેરિફ લાદવા માટે કલમ 301 ઉપરાંત અન્ય ઘણા રસ્તાઓ છે.

હવે ટ્રમ્પે ટ્રેડ ડીલ તંત્ર દ્વારા શરૂ કરાયેલી તપાસ બાદ તણાવ વધી ગયો હોવાથી, અમેરિકા કરાર પર હસ્તાક્ષર કરવામાં ઘણા મહિનાઓ સુધી વિલંબ કરી શકે છે. યુએસ સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પે વહીવટીતંત્ર દ્વારા લાદવામાં આવેલા

એશિયામાં માત્ર તાઈવાનનું વેલ્યુએશન 24.6x સાથે ભારત કરતા વધારે છે, ભારતનું P/E હજુ પણ ઇન્ડોનેશિયા, દક્ષિણ કોરિયા અને ચીન (18.3x થી 19.7x) કરતા ઊંચું છે

18.9x કરતા ઓછું છે. આ બાબતમાં એશિયામાં માત્ર જાપાન 22.30x સાથે ભારત કરતા મોંઘું છે. ફેશ્વઆરીના અંતમાં યુદ્ધ શરૂ થયા પછી નિકેટી 50 માં 8% થી વધુનો ઘટાડો નોંધાયો છે, જે મલેશિયા, ચીન, સિંગાપોર, હોંગકોંગ અને તાઈવાન જેવા સાથી દેશોમાં જોવા મળેલા 1-6% ના

કે મંદી બંને સ્થિતિમાં હંમેશા ઊંચું જ રહ્યું છે. એસેટ ગ્લોબલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સના ઇક્વિટી કો-હેડ ગોવિન્દ મિશ્રાએ જણાવ્યું હતું કે, ભારતીય બજારનું પ્રીમિયમ તેની ઐતિહાસિક ટેન્ડરમાં નીચલા સ્તરે છે. કંપનીઓની બેલેન્સ શીટની

દેખાશે. બજારમાં ચાલી રહેલા આ ઘટાડા વચ્ચે મહત્વનો પ્રશ્ન એ છે કે શું બજાર તળિયે પહોંચી ગયું છે? ઘણા નિષ્ણાતોના મતે તેનો જવાબ 'ના' છે. બો ભોગોલિક તણાવ જતી ઉકેલાશે નહીં, તો નિકેટી 50 હજુ પણ 5% વધુ ઘટી શકે તેવી શક્યતા છે. આગળ જતાં, બજારના શરૂઆતી તબક્કાઓ માને છે કે ભારત હંમેશાની જેમ મોંઘું રહેવાનો ટ્રેન્ડ જાળવી રાખશે.

એક બાજુ ટ્રેડ ડીલ સંદર્ભમાં અમેરિકા ભારતને લાંબા સમયથી વાટાઘાટોના લીધે અનિશ્ચિત રાખવામાં આવી રહ્યું છે, જે દર્શાવે છે કે ભારત અને અમેરિકાના સારા સંબંધો રહ્યા નથી. અંતે 2026ની ફેશ્વઆરીમાં ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે વેપાર માટે એક વચગાળાનું માળખું નક્કી થયું હતું, પરંતુ હવે એવું કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે તેને પૂર્ણ થવામાં ઘણા મહિનાઓ લાગી શકે છે. અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ

સૂચવે છે કે ટ્રમ્પે વહીવટીતંત્ર દ્વારા શરૂ કરાયેલી તપાસ બાદ તણાવ વધી ગયો હોવાથી, અમેરિકા કરાર પર હસ્તાક્ષર કરવામાં ઘણા મહિનાઓ સુધી વિલંબ કરી શકે છે. યુએસ સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પે વહીવટીતંત્ર દ્વારા લાદવામાં આવેલા

અમેરિકાએ 16 વેપાર ભાગીદાર દેશોમાં તપાસનો આદેશ આપ્યો છે, જેમાં અમેરિકાને નુકસાન પહોંચાડતી અનૈતિક નીતિઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. ભારત આ દેશોમાં સામેલ છે. તેથી, એવું માનવામાં આવે છે કે આ તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી

હવે ટ્રમ્પે ટ્રેડ ડીલ તંત્ર દ્વારા શરૂ કરાયેલી તપાસ બાદ તણાવ વધી ગયો હોવાથી, અમેરિકા કરાર પર હસ્તાક્ષર કરવામાં ઘણા મહિનાઓ સુધી વિલંબ કરી શકે છે. યુએસ સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પે વહીવટીતંત્ર દ્વારા લાદવામાં આવેલા